

Täydet 70 vuotta!

25.11.2005 Valtiotieteellinen yhdistys juhli 70-vuotista historiaansa arvokkaasti yliopistomuseo Arppeanumin auditoriossa. Taival ei ole suinkaan lyhyt, tästä syystä lämpimän kiitoksen ansaitsevatkin yhdistyksen toimintaan kautta aikojen osallistuneet jäsenet, johtokunnat ja puheenjohtajat, joiden toiminta on tuonut valtiotieteilijät vahvasti 2000-luvulle. Viralliseen juhlaohjelmaan kuului paneelikeskustelu *Politiikan tutkimuksen sokeista pisteistä*. Ajatuksia herättäneiden alustusten jälkeen keskusteltavaa tuntui olevan runsaasti niin museon tiloissa kuin myös epävirallisemmissa puitteissa tämän jälkeen. Jotta esiintulleita ajatuksia voisi jakaa myös laajemman jäsenkunnan kanssa, julkaisemme seuraavassa *Politiikka*-lehden numerossa niin puheenjohtaja Niilo Kaupin alustuksen kuin myös paneelistien puheenvuorot kommentteina sekä yhdistyksen että politiikan tutkimuksen nykyisistä haasteista, saavutuksista sekä kriittisistä kohdista.

Kuten Niilo Kauppi esityksessään totesi, on valtiotieteellinen yhdistys kulkenut monia vaiheita perustavasta kokouksestaan lähtien, jolloin syntyi demokraattinen kansalaisjärjestö kansalaistiedon levittämiseksi. Professori Yrjö Ruutu toimi yhdistyksen perustajana ja pitkäaikaisena puheenjohtajana vuoteen 1952 saakka. Akateeminen Karjala Seura ja sitä tukevat järjestöt olivat järjestön kiistakumppaneita 1930-luvulla. Nykyisen Valtiotieteellisen yhdistyksen erottaa historiallisista lähtökohdistaan erityisesti ammatillistuminen ja siihen liittyvät tekijät, kuten kansainvälistymisen haasteet ja pakotteet. Samalla kuin erityistieto kasvaa ja syventyy, voi ongelmaksi kuitenkin muodostua yleisempi tietealan tuntemus ja myös tietealan sisäinen keskusteluilmapiiri.

Valtiotieteellisen yhdistyksen toiminnassa on mukana politologeja jatko-opiskelijoista emeritusprofessoreihin. Tämä antaa kuvan potentiaalisesti vahvasta ja luovasta yhteisöstä, jossa on vahvaa traditionaalista tietoa ja kokemusta tietealan eri vaiheista, sekä tilaa uusille näkökulmille ja nykyisen poliittisen ajattelun kehittämiseksi. Paljolti voitaisiin myös keskustella siitä, mitä jäsenkunta haluaa yhdistykseltä, ja mihin suuntiin yhdistyksen toimintaa olisi tarve kehittää. Osaan näistä vastannee ja kysymyksiä herättämään on asetettu juuri juhlapaneelissa tematisoitu 'pimeiden', aikaisemmin tutkimattomien tai ennakkoluuloisuutta herättävien kohtien valaiseminen. 70 vuoden aikana on tietealan sisälle ehtinyt muodostua eri fraktioita ja 'koulukuntia', joiden suhteen 'pimeys' voi ilmetä myös näkemyseroina siitä, mikä politiikantutkimuksessa on itse asiassa keskeistä.

Keskusteluhalukkuutta yhdistyksen sisällä näyttää olevan, mutta millä tavalla tätä voisi viedä eteenpäin? Viime aikana yhdistyksen toiminnassa näyttää olevan sellainen aukko, joka kaipaisi myös virkaapitävien professorien otetta ja näkemystä siitä, mitä suomalaisessa valtio-opissa tapahtuu. *Politiikka*-lehden näkökulmasta voisi esittää että sen

lisäksi että oman erityisalan tietämystä ja tutkimustuloksia julkaistaan Poliitikassa, myös julkisempaa keskustelua ja kritiikkiä voisi käydä enemmän. Vaikka kansainvälinen julkaisupaine onkin kova, on suomalainen ammattikunta suhteellisen pienilukuinen; tämä mahdollistaisi hyvinkin kiinnostavia keskusteluja omine näkemyseroineenkin. Tässä suhteessa on toivottavaa, että tammikuussa 2006 tavattaisiin mahdollisimman suurilukuinen joukko Poliitiikan tutkimuksen päivillä Jyväskylässä sekä esittämässä työryhmäpapereita, että keskustelemassa valtio-opin jatkokoulutuksen uusista suunnista.

Erkki Berdtsonin juhlatilaisuudessa esittämää kysymystä seuraten voidaan pohtia myös sitä, missä suhteessa valtio-oppi on (tai sen tulisi olla) yhteiskuntaan nähden. Toisaalta voidaan myös kysyä, minkälaista vuorovaikutusta politiikan tutkijoilla ja poliittisilla toimijoilla ylipäänsä on – ja voisi olla? Perinteisiä yhtymäkohtia on edustanut nykyisessäkin yhä ajankohtaisemmaksi käyvä vaalitutkimus. Erityisesti vaalien alla poliitikantutkijoilta etsitään vastauksia esimerkiksi vaalistrategioiden, poliitikkojen, vaalipuheidien tai vaalitulosten kommentaattoreina. Vaalien ja merkittävien poliittisten päätösten tulkintaan liittyen on poliitikantutkijoiden keskuudessa on syntynyt myös uudenlaista analyysia, jossa käytetään hyväksi esimerkiksi median aineistoja. Tätä aluetta ei siis tarvitse jättää vain media- tai kulttuurintutkijoille, vaan politiikan tutkimusta ja kysymyksenasettelua soveltaen aiheista voidaan saada irti uudenlaisia näkökulmia.

Tämä Poliitikka-lehden numero keskittyy poliittiseen viestintään ja sen tulkintaan. Anne Koski sekä Jyri Mykkänen keskittyvät erityisesti kuvamateriaalin poliittisiin luku- tapoihin. Mykkänen tulkitsee vuoden 2004 eurovaalikampanjoita, nostaa esiin kysymyksen poliittisesta mainonnasta ja siitä, mitä vaalimainokset kertovat vastaanottajilleen esimerkiksi mainoksen taustalla olevista intentioista. Myös laajempaa poliittista merkityksenantoa on kiinnostava tarkastella vaalimainonnan avulla; lähitulevaisuus näyttää esimerkiksi sen, miten suuri osa kansalaisista kokevat 'työväenluokan' uudet merkityksenannot onnistuneen siihen suuntaan, mihin kokoomuksen presidenttiehdokas vaalimainonnassaan viitoittaa.

Presidentin asemaa ja vallankäyttöä pohdittaessa Anne Kosken esittämä tulkinta Kekkos-piirroksesta on yksityiskohtainen analyysi siitä, miten tietty valta ja sen käyttäjä voi heijastua lasten mielikuvissa. Piirrokset poliittisia merkityksiä hahmottavana tekijänä heijastaakin ilmeisemmin sitä, miten suomalaisissa kodeissa ja kouluissa on Kekkonen valtaa hahmotettu. Kuten Koski toteaa, Kekkos-piirtäminen oli muuttunut institutioksi erityisesti 1970-luvun loppua kohden kuljettaessa. Jokohan Suomen seuraava presidentti joutuu vastaavankaltaisen kuvallisen representoinnin kohteeksi? Jaana Hujanen puolestaan tutkii artikkelissaan sitä, miten journalismi kurottaa yhteiskunnallisten aiheiden ja lukijoiden väliselle rajapinnalle. Poliittinen journalismi törmää useimmiten levikiongelmiiin: on selvää että poliittisesti asiapitoiset artikkelit eivät myy yhtä hyvin kuin Matti Nykänen. Toisaalta, kansalaislähtöisyyttä voidaan korostaa myös siten, ettei jäädä institutionaalisen tai byrokraattisten valtanäkökulmien alle, vaan nostetaan esiin myös niitä asioita, jotka ovat ristiriidassa virallisen mielipiteen tai päätösvallan kanssa.

Katsaukset keskittyvät tällä kertaa kansainvälisten konfliktien luonteeseen ja niiden ratkaisuelinten pohtimiseen; Torsti Sirén pohtii ajankohtaista kriisien ja kriisinhallinnan teemaa suhteessa sotilaalliseen vallankäyttöön. Eeva-Liisa Myllymäki puolestaan avaa YK:n nykypäivää lähinnä järjestön näkökulmasta ja rohkaisee suomalaisia myös tuomaan asiantuntemustaan nykyiseen YK:n toimintaan ja sen kehittämiseen.